

Kiekvienas pasaulyje turėtų nors kartą gyvenime sulaukti audringos ovacijos, nes mes stipresni už pasaulį.

OGIS

Jau ir kino filmas

R. J. Palacio

stebuklas

„NEW YORK TIMES“ BESTSELERIS



Alma littera

paprastas

Žinau, kad nesu paprastas dešimtmetis vaikas. Aš, aišku, užsiimu paprastais dalykais. Valgau ledus. Važinėjuosi dviračiu. Žaidžiu sviediniu. Turiu kompiuterinių žaidimų įrangą „XBox“. Dėl viso to esu paprastas. Turbūt. Be to, ir jaučiuosi paprastas. Širdyje. Bet aš žinau, kad žaidimų aikštelėse nuo paprastų vaikų kiti paprasti vaikai spiegdami nebėga į šalis. Žinau, kad į paprastus vaikus niekas nespokso kiekviename žingsnyje.

Jei kur rasčiau stebuklingą lempą ir galėčiau jai pasakyti vienui vieną norą, paprašyčiau normalaus veido, kuris būtų visiškai nepastebimas. Paprašyčiau, kad einant gatve mane pamatę žmonės nenusuktų akių. Štai ką aš manau: vienintelė priežastis, dėl kurios nesu normalus, yra tai, kad niekas manęs nelaiko normaliu.

Tačiau dabar jau lyg ir apsipratau su savo išvaizda. Moku apsimesti, kad nematau, kaip žmonės raukosi. Mes visi jau visai neblogai įgudome tai daryti: aš, mama, tėtis, Vija. Vis dėlto pasitaisau – Vija dar neįgudo. Ji labai supyksta, kai žmonės bjauriai elgiasi. Pavyzdžiui, vienoje žaidimų aikštelėje keli vyresni vaikai ėmė negražiai mėgdžiotis. Nežinau, kaip jie mėgdžiojosi, aš pats negirdėjau, bet Vija išgirdusi tuos vaikus aprėkė. Štai kokia ji. Aš toks nesu.

Vija manęs nelaiko paprastu. Tik sako, kad laiko, bet jeigu būčiau paprastas, jai neatrodytų, kad mane visur reikia saugoti. Ir tėtis su mama manęs nelaiko paprastu vaiku. Manau, vienintelis žmogus pasaulyje, kuris supranta, kad esu paprastas, – aš pats.

Beje, aš vardu Ogastas. Nepasakosiu, kaip atrodau. Kad ir ką manytumėt, tikriausiai yra daug baisiau.

kodėl nėjau į mokyklą

Kitą savaitę pradedu eiti į penktą klasę. Kadangi nė dienos nesu lankęs tikros mokyklos, jaučiuosi nei gyvas, nei miręs iš siaubo. Žmonės mano, kad mokyklos nelankiau dėl išvaizdos, bet šitaip nėra. Nelankiau dėl visų tų operacijų. Dvidešimt septynių nuo gimimo. Sunkesnės įvyko, kai dar neturėjau ketverių metų, taigi tų neprisimenu. Tačiau nuo tada kasmet turėdavau dvi ar tris (ir sunkias, ir lengvas), be to, pagal savo amžių esu mažas ir turiu dar kažkokių paslaptinių ligų, kurių daktarai iki tol taip ir nesuprato, todėl amžinai sirgdavau. Tada tėvai ir nusprendė, kad man geriau neiti į mokyklą. Na, bet dabar aš jau stipresnis. Paskutinė operacija buvo prieš aštuonis mėnesius, ir tikriausiai kokius porą metų daugiau nebūsiu operuojamas.

Mama mane moko namie. Ji dirba vaikiškų knygų iliustratore. Piešia labai gražias fėjas ir undines. Bet berniukai jai nelabai sekasi. Kartą mėgino nupiešti man Dartą Veiderį iš „Žvaigždžių karų“, bet išėjo į grybą panašus robotas. Jau seniai nesu matęs, kad ji ką nors pieštų. Turbūt neturi laiko, nes reikia rūpintis manimi ir Vija.

Negaliu pasakyti, kad visada norėjau eiti į mokyklą, nes tai nebūtų tiesa. Į mokyklą norėjau eiti tik įsivaizduodamas, kad joje ga-

lėsiu elgtis kaip visi kiti mokiniai. Turėsiu daug draugų, po pamokų pas juos svečiuosiuos ir panašiai.

Šiuo metu jau turiu tikrai gerų draugų. Geriausias yra Kristoferis, tada Zakarijas ir Aleksas. Mes pažįstami nuo kūdikystės. Jie visada mane matė tokį, todėl jau pripratę. Kai buvome maži, susirinkdavom kartu pažaišti, bet paskui Kristoferis išsikėlė į Bridžportą Konektikuto valstijoje. Tai daugiau negu valanda kelio iš Nort River Heitso pačiame Manhatano pakrašty, kur aš gyvenu. Zakarijas su Aleksu pradėjo lankyti mokyklą. Juokinga: nors Kristoferis išsikėlė toli, su juo matausi dažniau negu su Zakariju ir Aleksu. Jie dabar turi naujų draugų. Bet gatvėje mane susitikę elgiasi draugiškai. Visada pasisveikina.

Aš irgi turiu naujų draugų, tačiau ne tokių gerų, kokie buvo Zakas ir Aleksas. Pavyzdžiui, kai buvome maži, Zakas ir Aleksas mane visada pakviesdavo į savo gimtadienius, o Džoelis, Eimonas ir Geibas – niekada. Ema kartą pakvietė, bet jos jau seniai nesu matęs. Ir, aišku, visada važiuoju į Kristoferio gimtadienį. Na, bet gal per daug šneku apie gimtadienius.

kaip aš atėjau į pasaulį

Man patinka, kai mama apie tai pasakoja, nes visą laiką juokiuosi. Šita istorija nepanaši į juokingą anekdotą, bet mamai ją pasakojant mudu su Vija plyštame juokais.

Taigi, kai buvau mamos pilve, niekas neįsivaizdavo, kad užgimisiu atrodydamas taip, kaip atrodo dabar. Viją mama buvo pagimdžiusi prieš ketverius metus, tai buvo tikras „pasivaikščiojimas po parką“, todėl ji nematė reikalo daryti kokių specialių tyrimų. Likus dviem mėnesiams iki gimimo, daktarai suprato, kad mano veidui kažkas negerai, bet nemanė, jog bus labai blogai. Mamai ir tėčiui jie pasakė, kad aš turiu įplyšusį gomurį ir dar kažkokių trūkumų. Kaip jie sakė, „smulkių anomalijų“.

Tą naktį, kai gimiau, gimdymo palatoje budėjo dvi akušerės. Viena gera ir maloni. Kita, mama pasakojo, nebuvo nei gera, nei maloni. Ji buvo baisiai didelėmis plaštakomis ir (juokingiausia) nuolat persdavo. Pavyzdžiui, atneša mamai ledukų pačiulpti ir nusiperdžia. Matuoja mamai kraujospūdį ir perdžia. Mama sako, tiesiog neįtikėtina, nes ji net nė karto neatsiprašė! Tą naktį mamos nuolatinis gydytojas nebudėjo, jai teko vargti su tokiu keistuoliu vaikų daktaru, kurį juodu su tėčiu praminė Dugiu – pagal kažkokį

televizijos serialą ar kažką (į akis jo šitaip, aišku, nevadino). Mama sako, nors palatoje visos buvo piktos, tėtis per naktį ją juokino.

Kai aš išlindau iš mamos pilvo, ji sakė, kad visos nutilo. Mama nespėjo manęs net pamatyti, nes geroji akušerė mane pagriebė ir išnešė. Tėtis taip skubėjo paskui ją, kad išmetė vaizdo kamerą, ir ji sudužo į milijoną šukelių. Tada mama labai susijaudino, bandė keltis iš lovos pažiūrėti, kur jie eina, bet pirdalė akušerė savo didžiulėmis rankomis prispaudė mamą prie patalo ir laikė. Jiedvi vos nesusimušė. Mamai užėjo isterija, pirdalė akušerė šaukė ant jos, kad nusiramintų, pagaliau abi ėmė rėkti daktaro. Ir žinote ką? Jis nualpo! Taip ir nugriuvo ant grindų! Pamačiusi, kad jis nualpo, pirdalė akušerė ėmė jį spardyti, kad atsipeikėtų, visą laiką klykdama: „Koks iš tavęs daktaras? Koks iš tavęs daktaras? Kelkis! Kelkis!“ Ir staiga išleido garsiausią, ilgiausią ir smardžiausią pirdalą visų pirdalų istorijoje. Mamos nuomone, šitas pirdalas pagaliau daktarą ir prikėlė. Beje, pasakodama mama vaidina visus veikėjus, net perdimą, todėl baisiausiai juokinga!

Mama sako, pirdalė akušerė pasirodė esanti labai gera moteris. Niekur nuo mamos nesitraukė. Nenuėjo net tada, kai grįžo tėtis ir daktarai jiems pasakė, koks aš nesveikas. Mama puikiai prisimena, kaip, daktarui pasakius, kad aš tikriausiai neišgyvensiu iki ryto, akušerė jai į ausį pakuždėjo: „Kiekvienas, gimęs Dievo valia, įveikia pasaulį.“ Ir kitą dieną, man išgyvenus per naktį, ta pati akušerė laikė mamai už rankos, kai aš buvau pirmą kartą jai atneštas.

Mama sako, iki to laiko ji jau viską apie mane žinojo. Ir rengėsi pamatyti. Bet, sako ji, pirmą kartą pažvelgusi į mano beformį veidą, tik suvokė, kokios gražios mano akys.

Beje, mama gražuolė. Ir tėtis gražus. Ir Vija gražutė. Jeigu kartais ką pamanėte...

Kristoferio namas

Kai prieš trejus metus Kristoferis išsikėlė, tikrai neradau sau vietos. Mudu tada buvome maždaug septynerių metų amžiaus. Ištisas valandas žaisdavome „Žvaigždžių karų“ veikėjų figūromis ir kaudavomės žaisliniais šviesos kardais. Man šito labai trūksta.

Praėjusį pavasarį nuvažiavome į Bridžportą pas Kristoferį. Kol mes virtuvėje ieškojome ko skanaus, išgirdau mamą kalbant su Laiza, Kristoferio mama, kad rudenį aš jau eisiu į mokyklą. Iki tol nė kartelio nesu girdėjęs, kad būtų užsiminusi apie mokyklą.

– Apie ką čia kalbi? – paklausiau.

Mama nustebo, lyg jos pokalbis nebūtų buvęs skirtas mano ausims.

– Izabele, turėtum pasakyti jam apie savo ketinimus, – tarė tėtis, kitoje svetainės pusėje besišnekučiuojantis su Kristoferio tėčiu.

– Verčiau pakalbėkim apie tai vėliau, – pasakė mama.

– Ne, aš noriu žinoti, apie ką šnekėjotės, – atkirtau.

– Ar nemanai, Ogi, kad tau jau laikas eiti į mokyklą? – tarė mama.

– Ne, nemanau.

– Ir aš nemanau, – palaikė mane tėtis.

– Tada nebèr apie ką kalbèti, – gūžtelèdamas pasakiau ir kaip mažiukas užsiropščiau mamai ant kelių.

– Man tik atrodo, kad tau reikia mokèti daugiau, negu aš galiu išmokyti, – tarè mama. – Tik pagalvok, Ogi, juk pats žinai, kad visai neišmanau apie trupmenas!

– Į kokią mokyklą? – paklausiau beveik verkdamas.

– Bičerio privačią parengiamąją. Visai netoli.

– Oi, puiki mokykla, Ogi, – pagyrè Laiza, glostydama man kelį.

– Kodèl ne į Vijos mokyklą? – paklausiau.

– Nes per didelè, – atsakè mama. – Nemanau, kad ji tau tiktų.

– Aš nenoriu.

Prisipažinsiu – šiuos žodžius pasistengiau ištarti verkšlèdamas.

– Neprivalai daryti to, ko nenori, – pasakè tètis ir prièjæs iškèlè mane iš mamos sterblès. Ir kitame sofos gale pasisodino sau ant kelių. – Mes neversime tavæs nieko daryti, jeigu nenori.

– Bet, Natai, jam bûtų tik į naudą, – nenusileido mama.

– Jeigu jis nenori – ne, – tarè tètis, žiūrèdamas į mane. – Jeigu nepasirengæs.

Pamačiau, kaip mama susižvelgè su Laiza, ir ši spustelèjo mamai ranką.

– Jau kaip nors visi susitarsite, – pasakè ji. – Visada susitariate.

– Pakalbèkime apie tai vèliau, – pasiulè mama.

Supratau, kad tètis su mama ginčysis. Aš norèjau, kad ginčą laimètų tètis. Nors giliai širdyje žinojau, jog mama teisi. Ji iš tikrųjų nieko nenutuokia apie trupmenas.